

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžrk/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015200659
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6015200659.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobkyne: P. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX S.. XXX., zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Marčokom, so sídlom M. Gorkého 21, 984 01 Lučenec, proti žalovanému: Okresný úrad Brezno, katastrálny odbor, so sídlom Brezenská 4, 977 01 Brezno, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. C-8/2010-Telgárt zo dňa 4. marca 2015, o odvolaní žalovaného a žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/86/2015-119 zo dňa 10. júna 2016, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/86/2015-119 zo dňa 10. júna 2016 v napadnutej časti týkajúcej sa veci samej
p o t v r d z u j e a v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom č. k. 24S/86/2015-119 zo dňa 10. júna 2016 rozhodnutie žalovaného č. C-8/2010-Telgárt zo dňa 4. marca 2015 v prvej výrokovej vete I. zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalovaného zaviazal k povinnosti nahradiť žalobkyňu trovy konania 768,12 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalovaný oznámil začatie konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim oznámením č. 10/04 zo dňa 25. februára 2004, dňom vyvesenia oznámenia zahájil konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v katastrálnom území S., určeným operátom je operát pozemkovej knihy zjednotený s

operátom pozemkového katastra, do ktorého bude možné nahliadnuť na Obecnom úrade v Telgárte po ukončení III. etapy. Zároveň poučil účastníkov konania o možnosti podať návrh na vydanie rozhodnutia o nadobudnutí vlastníctva k pozemkom vydržaním podľa § 11 ods. 1 zákona, a to aj dedičom oprávneného držiteľa a podľa § 12, ak sa v konaní zistia údaje odporujúce skutočnostiam, z ktorých vychádzalo notárske osvedčenie vyhlásenia o vydržaní alebo o zápise za vlastníka alebo protokol o prechode vlastníctva veci štátu na obec. Žalobkyňa podala návrh na osvedčenie nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním podaním zo dňa 30.04.2010. Žalovaný rozhodnutím zo dňa 27.04.2012 nevyhovel jej návrhu na potvrdenie nadobudnutia vlastníctva vydržaním k parcelám C katastra nehnuteľností č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX; k parcelám registra E katastra nehnuteľností č. XXX, XXX, XXX/X, XXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX, XXXX, XXX, XXX/X, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX, XXXX, XXX, XXXX, XXX/X, XXXX, XXXX/X, XXXX/X a k parcelám pozemkovej knihy č. XXX/X, XXX/X v podiele po 6/36, č. XXX/X a XXX/X v podiele po 1/5, č. XXX/X v podieloch 1/20 a 1/24, č. XXX/X v podiele 10/60 a č. XXX/X v podiele 1/12 v k. ú. S.. Toto rozhodnutie bolo na základe podanej žaloby zrušené rozsudkom súdu sp. zn. 24S/69/2012 zo dňa 16. novembra 2012. Následne žalovaný po doplnení šetrenia rozhodol napadnutým rozhodnutím č. C-8/2010-Telgárt zo dňa 04.03.2015.

Napadnutým rozhodnutím žalovaný rozhodol v prvej výrokovej vete o potvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním v prospech žalobkyne k pozemkom parc. č. CKN XXX, XXX/X, XXX/X. Prvú výrovkovú vetu odôvodnil tým, že žalobkyňa splnila zákonom požadované predpoklady, a to spôsobilý predmet vydržania, oprávnenosť, nepretržitosť, nerušenosť a hlavne dobromyseľnosť držby, preto bolo jej návrhu vyhovie.

Žalovaný zamietnutie návrhu na osvedčenie vlastníckeho práva vydržaním, odôvodnil vo vzťahu k parcele č. XXX (bod 1 žaloby) tým, že ide o pozemok zapísaný na LV č. XXXX pre vlastníčku Ing. P. C., rod. O., S. č. XXX na základe kúpnej zmluvy, ktorou nadobudla majetok od U. W., O. č. XXX, ktorá uviedla, že predmetnú parcelu získala kúpou, nie vydržaním a o pozemok sa stará a využíva ho pre poľnohospodárske účely, popierala nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním v prospech navrhovateľky. Dôvodil tým, že priznanie vlastníckeho práva na základe vydržania v zmysle zákona č. 180/1995 Z. z. je zjednodušenou formou konania vo veciach vlastníckeho práva a jeho usporiadania, avšak za prísne zákonom stanovených podmienok. Tvrdil, že správny orgán môže návrhu vyhovieť a rozhodnutím potvrdiť nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k parcele KNC č. XXX len v prípade preukázaného sporového výkonu užívacieho práva k predmetnej parcele. Na základe vyjadrenia vlastníčky Ing. P. C. je táto osobou, ktorá popiera nadobudnutie vlastníckeho práva navrhovateľkou vydržaním. Spor medzi Ing. P. C. a žalobkyňou je potrebné riešiť v súdnom konaní. Preto bol návrh k tejto parcele zamietnutý.

Zamietnutie návrhu k pozemku parc. č. XXX odôvodnil tým, že nejde o pozemky, ktoré sú predmetom konania, nakoľko zápis v katastri zodpovedá uzneseniu Štátneho notárstva v Banskej Bystrici zo dňa 30.07.1960, ktorý bol vykonaný na žiadosť jedného z dedičov zo dňa 20.04.1999. Parcela CKN č. XXX je parcelou, ku ktorej sú vlastnícke vzťahy vysporiadané na 100%, a nie je predmetom konania ROEP. Nie je možné aplikovať § 11a zákona. Nejedná sa ani o reálnu delbu medzi spoluvlastníkmi pred 31.12.1950. Nie je možné použiť ani § 12 ods. 1. Skutočnosti uvedené v čestnom vyhlásení sú skutočnosťami len osvedčenými, a nie preukázanými. Vedený týmito úvahami a držiac sa vyššie uvedených ustanovení zákona č. 180/1995 Z. z., aj v tejto časti návrh zamietol. Ďalej uviedol, že žalobkyňa si môže vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam vysporiadať aj po zápise ROEP, ak predloží na Okresný úrad Brezno príslušnú právnu listinu.

Návrh k pozemkom uvedeným v bode 3 žaloby žalovaný zamietol z dôvodu, že časť týchto pozemkov a to po U. O. nar. XX.XX.XXXX a zomrelom XX.XX.XXXX bolo Štátnym notárstvom v Banskej Bystrici vo veci dedičstva vydané rozhodnutie č. D/929/68-13, podľa ktorého 5/10 k predmetným pozemkom nadobudol jeho syn U. O., následne po jeho smrti jeho syn U. O. nar. XX.XX.XXXX, ktorý svoj podiel predal kúpnu zmluvou. V predmetnom konaní ROEP zostali parcely pozemko-knižné číslo XXXX a XXXX. Žalovaný vyhodnotil žalobkyňou predkladané vyhlásenia svedkov tak, že tieto sú v rozpore s vyjadrením navrhovateľky, keď podľa nich malo dôjsť k predaju a podľa žalobkyne k

darovaniu. Ďalej tým, že žalobkyňou tvrdené súhlasné stanovisko Obce Telgárt z 11.09.2009 sa v spise nenachádza, nachádza sa tam len stanovisko z 19.10.2009, avšak nie k predmetným pozemkom. Tiež tým, že posúdil žalobkyňou predkladané vyhlásenia osôb tak, že tieto nie sú priamymi účastníkmi konania ani právnymi nástupcami oprávnených osôb, preto návrhu nevyhovelo.

K pozemku uvedenom v bode 5 žaloby, a to parc. č. XXX zamietavé rozhodnutie žalovaný odôvodnil tým, že zapísal vlastnícke právo k tomuto pozemku na pozemko-knižnú vlastníčku M. D. v rámci II. etapy zakladania vlastníckych vzťahov, pričom vlastnícke vzťahy sú zapísané na liste vlastníctva na 100%. Ďalej tým, že vyhlásenia viacerých obyvateľov Obce Telgárt, ktoré predložila žalobkyňa, sú vyhlásenia osôb, ktorí nie sú účastníkmi konania s väzbou na dotknutú nehnuteľnosť a jediným relevantným dokladom je pozemno-knižná vložka č. XXX, na základe ktorej bolo vlastnícke právo zapísané na LV č. XXXX, a tým, že žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz, z ktorého by vyplynul uplatnený nárok.

Zamietavé rozhodnutie k pozemkom uvedeným v časti 6 žaloby žalovaný odôvodnil tým, že pozemky parc. č. XXX/X, XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX/X boli v pozemkovej knihe pôvodne vedené na Y. O., rod. D. a v rámci druhej etapy zakladania vlastníckych vzťahov na podklade pozemko-knižnej vložky č. XXX boli zapísané na LV č. XXXX a na podklade k pozemko-knižnej vložky č. XXXX na LV č. XXX na pôvodnú vlastníčku. Vzhľadom na to, že do úvahy prichádzajú aj iní dediči, ako tí, od ktorých žalobkyňa predložila vyhlásenia a doklad o prejednaní dedičstva po poručiťke Y. O., rod. D. sa v katastri nenachádza, návrhu nevyhovelo, a to práve z dôvodu, aby nebol opomenutý žiadny z oprávnených dedičov. A tiež z dôvodu, že dané pozemky nie sú predmetom konania.

Zamietnutie návrhu k pozemkom uvedeným v časti 7 žaloby parc. č. XXX, XXXX v podiele 1/6 a parc. č. XXX/XX, XXXX, XXXX/X a XXXX/X v podiele 1/2 žalovaný zamietol z dôvodu, že zistil, že v rámci druhej etapy zakladania vlastníckych vzťahov boli na podklade pozemno-knižných vložiek č. XXXX a XXX pozemky zapísané na LV č. XXX a XXXX na pôvodných vlastníkov. V priebehu konania bolo navrhovateľkou požadované vlastníctvo zapísané, avšak na základe výsledkov dedičského konania, a to pod č. zmeny XXXX/XXXX, práve na žalobkyňu, a preto nebolo jej návrhu na potvrdenie vlastníctva vydržaním vyhovené.

Zamietnutie návrhu k pozemkom špecifikovaným v bode 8 žaloby, resp. spoluvlastníckym podielom odôvodnil žalovaný tým, že rozhodnutím Správy katastra Brezno č. C-141/2009 zo dňa 26.02.2010 bolo k parcelám č. XXX/X a XXX/X potvrdené nadobudnutie vlastníctva vydržaním podľa § 11 zákona č. 180/1995 Z. z. v prospech M. D., rod. O., k ďalším navrhovateľkou uvedeným pozemkom, ktoré boli vedené v PKV č. XXXX, XXX, XXXX, a to parc. č. PK XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X uviedol, že žalobkyňa okrem úmrtného listu Y. O., rod. D. a overenej kópie rodného a sobášneho listu navrhovateľky nepredložila právne listiny, ktoré potvrdzovali oprávnenosť jej nároku. Tiež to, že pozemky sú vlastnícky vysporiadané v prospech iných vlastníkov, u ktorých boli preukázané podmienky vydržania podľa Občianskeho zákonníka podporené uznesením OS č. Nc II495/46/2 z roku 1946, a to v prípade pani D. a notárskou zápisnicou v prípade p. U., hospodárskou zmluvou v prípade krajského školského úradu.

Žalovaný rozhodnutie o zamietnutí návrhu žalobkyne k pozemkom pozemko-knižné č. XXX/X v spoluvlastníckom podiele 1/6 a č. XXX/X v spoluvlastníckom podiele 1/12 uvedeným v bode 9 žaloby zdôvodnil tak, že ide o pozemky, ku ktorým bol spoluvlastnícky podiel predmetom prejednávania dedičstva D 929/68-13 po zomrelom U. O., nar. XX.XXXXXX, zomrelom XX. XX.XXXX, kde vlastníctvo nadobúda syn poručiťka U., nar. XX.XX.XXXX, S. č. XXX, pričom toto rozhodnutie je právoplatnou verejnou listinou a je zapracované v návrhu ROEP.

Vo vzťahu aj k ostatným zamietnutým návrhom uviedol, že žalobkyňou tvrdené vydržanie posúdil v zmysle Občianskeho zákonníka platného v čase, kedy by mala byť daná nehnuteľnosť právny predchodcom navrhovateľky, nadobudnutá podľa jej tvrdenia a dospel k záveru, že žalobkyňa nepredložila podklady, ktorými by bolo možné dospieť k záveru, že išlo o oprávnenú držbu. Žalovaný ďalej svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodnutie žalovaného č. C-8/2010-Telgárt zo dňa

16.06.2010 bolo v druhej výrokovej vete na základe podanej žaloby žalobkyňou rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici

č.k. 24S/85/2010-92 zrušené a vec vrátená pre nepreskúmateľnosť. Následne rozhodnutie

C-8/2010-Telgárt zo dňa 27.04.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11.05.2012 bolo na základe žaloby žalobkyne v napadnutej časti rozsudkom 24S/69/2012 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Žalovaný bol viazaný právnym názorom vysloveným v predmetnom rozhodnutí, ktorý v tomto rozhodnutí rešpektoval.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 180/1995 Z.z.), citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 1 ods. 1, 2 v spojení s § ust. § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, s § 11 ods. 1, 4 písm. a/, b/, ods. 5, 8 písm. a/, b/, ods. 11, s § 12 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2, v intenciách ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok), citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 18 ods. 1, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupu správnych orgánov a dospel k záveru o dôvodnosti žaloby len vo vzťahu I. výroku napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd žalobnú námietku nezákonnosti I. výrokovej vety, ktorou žalobkyňa namietala, že žalovaný rozhodol o už rozhodnutej veci opätovne, vyhodnotil ako dôvodnú. Krajský súd konštatoval, že správny poriadok, ktorým sa konanie riadi, tak ako to vyplýva z § 30 ods. 1 zákona o pozemkových úpravách neupravuje možnosť, aby správny orgán o návrhu rozhodol dvakrát. V danom prípade konanie o návrhu žalobkyne na potvrdenie nadobudnutia vlastníctva vydržaním k pozemkom v katastrálnom území S., parc. č. CKN XXX, XXX/X a XXX/X skončilo právoplatným rozhodnutím žalovaného. Podľa názoru krajského súdu zo skutkových zistení vyplýva, že žalovaný nebol oprávnený znovu konať a rozhodnúť o žalobkyninom nadobudnutí vlastníctva vydržaním k predmetným vyššie uvedeným pozemkom, a to z dôvodu, že konanie o návrhu žalobkyne k týmto pozemkom právoplatne skončilo, ako aj, že žalobkyňa žiadny ďalší návrh nepodala a žalovaný nie je o takomto predmete konania oprávnený konať a rozhodovať z vlastného podnetu. Na základe uvedeného krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. a/ napadnuté rozhodnutie v I. výrokovej vete zrušil.

Krajský súd námietku žalobkyne vo vzťahu nevyhovenia jej návrhu o potvrdenie nadobudnutia vlastníctva k pozemku parc. č. XXX k. ú. S. vyhodnotil ako nedôvodnú. Konštatoval, že podľa citovaného zákona č. 182/1995 Z. z. (zrejme č. 180/1995 Z. z.) patrí do kompetencie žalovaného v rámci konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim zisťovať dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a takisto posudzovať návrhy účastníkov podané podľa § 11 a § 12 tohto zákona. Žalovaný za účelom zistenia skutočného stavu si vyžiadal vyjadrenie vlastníčky zapísanej na liste vlastníctva, ktorá uviedla, že je vlastníčkou na základe kúpnej zmluvy a nesúhlasí s tým, že by mala žalobkyňa predmetný pozemok vydržať. Nesúhlasil s právnym posúdením žalobkyne, keď sa v žalobe domáhala postupu podľa § 12 zákona č. 180/1995 Z. z. z dôvodu neplatnosti právneho úkonu obsiahnutého v notárskej zápisnici, a následnej neplatnosti nadobudnutia vlastníctva kúpnu zmluvou Ing. C.. K tomu uviedol, že nebola splnená ani jedna z podmienok, na ktorých je postavené pravidlo v § 12 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z.. Prvou podmienkou na jeho aplikáciu je, aby kataster nehnuteľností obsahoval údaj, ktorý vychádzal buď z notárskeho osvedčenia vyhlásenia o vydržaní alebo z notárskeho osvedčenia o zápise za vlastníka vydaného podľa § 2 zákona č. 293/1992 Zb. alebo z protokolu a zoznamu o prevode vlastníctva veci štátu na obec. Nebola splnená ani ďalšia podmienka na aplikáciu § 12 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., ktorou je, že sa v konaní zistia údaje, ktoré odporujú skutočnostiam, z ktorých by vyššie uvedené listiny mali vychádzať. Zákonodarca nezveril žalovanému v konaní podľa zákona č. 180/1995 Z.z. oprávnenie skúmať chybu v notárskom osvedčení, na základe ktorého nadobudol vlastníctvo iný ako v katastri nehnuteľností zapísaný posledný vlastník. Takýto nedostatok nie je možné napraviť podľa § 12 zákona č. 180/1995 Z.z., je tak možné urobiť len v konaní o určenie vlastníctva na základe žaloby podanej na súd.

Ďalej krajský súd uviedol, že v odôvodnení rozsudku 24S/69/2012 zo dňa 16. novembra 2012, ktorým bolo zrušené predchádzajúce zamietavé rozhodnutie žalovaného o návrhu žalobkyne v preskúvanom správnom konaní, jasne a zrozumiteľne zdôvodnil, prečo je zamietavé rozhodnutie k parcelám uvedeným v bodoch 3 až 9 žaloby z dôvodov žalobkyňou tvrdenej nezákonnosti, ktoré v tejto žalobe zopakovala, v súlade so zákonom.

Krajský súd nepovažoval za dôvodné ani žalobné dôvody nezákonnosti rozhodnutia žalovaného vo vzťahu nepriznania vlastníctva k pozemku parc. č. XXX k. ú. S. zapísaného na LV č. XXX. Konštatoval, že žalovaný jasne a zrozumiteľne zdôvodnil, prečo predmetný pozemok nie je predmetom konania o obnove evidencie pozemkov a tiež záverom o tom, že nešlo o prípad, kedy je možné postupovať podľa § 12 zákona č. 180/1995 Z. z..

Za nedôvodné krajský súd považoval aj námietky uvedené v bode 4 žaloby, ktorými žalobkyňa namietala nezrozumiteľnosť napadnutého rozhodnutia aj vo vzťahu k nevyhoveniu návrhu k pozemkom zapísaným na LV č. XXX a parc. č. XXX, XXX, XXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a pozemko-knižné číslo XXXX a XXXX, a to pre chýbajúcu úvahu žalovaného, ktorou dospel k rozhodnutiu. Krajský súd konštatoval, že z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že obsahuje tak skutkové zistenia, ku ktorým žalovaný vo vzťahu k týmto pozemkom dospel, a z ktorých listín tieto skutkové zistenia vyplynuli a tiež úvahu, ktorou sa pri zamietnutí návrhu spravoval, keď nepovažoval žalobkyňou tvrdené skutočnosti za preukázané, ňou predloženými vyhláseniami osôb, a to z dôvodu skutočností zistených z listín a z toho, že tieto osoby neboli priamo zúčastnenými osobami a ani právnymi nástupcami pôvodných vlastníkov.

Krajský súd nepovažoval za dôvodný ani žalobný dôvod uvedený v bode 5 žaloby vo vzťahu k zamietnutému návrhu o potvrdenie vlastníctva k parc. PK XXX pre nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie. Krajský súd uviedol, že žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia označil skutkové zistenia, ku ktorým dospel a tiež uviedol, ako vyhodnotil žalobkyňou predkladané dôkazy. Skutkový stav nemožno považovať za nedostatočne zistený len preto, že s ním žalobkyňa nesúhlasí. Žalovaný zrozumiteľne zdôvodnil, prečo žalobkyňa nepreukázala tvrdené skutočnosti v rámci daného konania. Tiež uviedol úvahou, ktorou sa spravoval pri hodnotení žalobkyňou predložených listín, ktorá je logickým zhodnotením ich obsahu.

Podľa názoru krajského súdu žalobkyňou uplatnený dôvod nezákonnosti v bode 6 žaloby, ktorý mal spočívať v absencii odôvodnenia, takisto neobstojí. K tomu krajský súd uviedol, že žalovaný zamietol návrh žalobkyne potvrdiť jej vlastníctvo k pozemkom parc. č. XXX/X, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX a XXXX, všetky k. ú. S. z dôvodu, že v pozemkovej knihe boli pozemky zapísané na matku žalobkyne a v rámci druhej etapy zakladania vlastníckych vzťahov boli tieto pozemky zapísané do katastra na LV č. XXX na túto vlastníčku a tým, že žalobkyňa predložila vyhlásenia len niektorých dedičov, tieto nestačia na to, aby návrhu bolo možné vyhovieť. Pokiaľ sa žalobkyňa v žalobe domáha postupu podľa § 12 zákona č. 180/1995 Z. z. z dôvodu, že zapísaná vlastníčka darovala pozemky žalobkyni, a preto údaje v katastri odporujú zisteným skutočnostiam, je potrebné uviesť, že takýto postup žalobkyne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Nebola splnená ani jedna z podmienok, na ktorých je postavené pravidlo v § 12 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z.. Prvou podmienkou na jeho aplikáciu je, aby kataster nehnuteľností obsahoval údaj, ktorý vychádzal buď z notárskeho osvedčenia vyhlásenia o vydržaní alebo z notárskeho osvedčenia o zápise za vlastníka vydaného podľa § 2 zákona č. 293/1992 Zb. alebo z protokolu a zoznamu o prevode vlastníctva veci štátu na obec. Žalobkyňa ani netvrdí, že takáto podmienka splnená bola. Nebola splnená ani ďalšia podmienka na aplikáciu § 12 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., ktorou je, že sa v konaní zistia údaje, ktoré odporujú skutočnostiam, z ktorých by vyššie uvedené listiny mali vychádzať. Z uvedeného vyplýva, že ani z tohto dôvodu žalobou napadnuté rozhodnutie nezákonnosťou netrpí.

K dôvodom nezákonnosti napadnutého rozhodnutia uvedených v bode 7 žaloby krajský súd uviedol, že žalovaný napadnuté rozhodnutie o návrhu na potvrdenie nadobudnutia vlastníctva vydržaním k

pozemkom parc. č. XXX a č. XXXX v podiele 1/6 zapísanom na LV č. XXX a v podiele 1/2 k pozemkom parc. č. XXX/X, XXXX a XXXX/X všetky v k. ú. S. zapísanom na LV č. XXXX odôvodnil tým, že vlastníctvo k pozemkom bolo na žalobkyňu zapísané v priebehu konania na základe dedenia, a to podľa osvedčenia o dedičstve 25D 556/2006, DNot 160/2006 po poručiteľovi U. O., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, pričom vlastníctvo prešlo v celom rozsahu na žalobkyňu. Zápis bol vykonaný pod položkou zmien XXXX/XXXX. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa je zapísaná v katastri nehnuteľností ako vlastníčka predmetných pozemkov z titulu dedenia, a preto žalovaný správne jej návrhu, aby jej bolo potvrdené vlastníctvo z titulu vydržania, nevyhovel.

Krajský súd za nedôvodnú považoval tiež námietku uvedenú v bode 8 žaloby, ktorou žalobkyňa namietala nezákonnosť rozhodnutia v časti nevyhovenia jej návrhu na potvrdenie vlastníctva k pozemkom pozemno-knižné parc. č. XXX/X a XXX/X z dôvodu, že nebol dostatočne zistený skutkový stav, pretože vlastnícke právo k pozemkom uplatnila aj iná osoba, a preto bolo nezákonné potvrdiť vlastníctvo tejto inej osobe. Podľa názoru krajského súdu z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa namietala nezákonnosť iného ako napadnutého rozhodnutia a to rozhodnutia, ktorým bolo potvrdené vlastníctvo inej osobe, majúca za to, že z takéhoto dôvodu nemôže trpieť nezákonnosťou napadnuté rozhodnutie.

Krajský súd nesúhlasil ani s argumentáciou žalobkyne uvedenou v 9. bode žaloby, ktorou uplatnila ako dôvod nezákonnosti rozhodnutia v časti nevyhovenia jej návrhu na potvrdenie spoluvlastníckych podielov k pozemkom UO č. XXX/X vo výške 1/6 a XXX/X vo výške 1/12 z dôvodu, že žalovaný vychádzal z rozhodnutí o dedičstve D 929/68-13 po zomrelom U. O., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, čo bolo nesprávne, pretože žalobkyňa požiadala o nové prejednanie dedičstva. Podľa názoru krajského súdu takýto dôvod nezákonnosti neobstojí, poukazom na to, že žalobkyňa ani neuvádza porušenia, ktorého zákonného ustanovenia sa mal žalovaný dopustiť, ak vychádzal z právoplatného dedičského rozhodnutia, keď posudzoval, či sú dané pozemky predmetom konania a či sú splnené podmienky, za ktorých môže návrhu vyhovieť.

Ďalej krajský súd poukazom na to, že zákon č. 180/1995 Z. z. obsahuje len niektoré opatrenia na usporiadanie vlastníctva k pozemkom a v zásade umožňuje, aby v konaniach o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim, boli tieto usporiadané, ak ide o pozemky, ktoré nie sú zaťažené žiadnymi spornými skutočnosťami, konštatoval, že napadnuté rozhodnutie je z dôvodov žalobkyňou uplatnených v súlade so zákonom.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k O s.p. tak, že žalobkyni, ktorá bola v konaní sčasti úspešná, priznal právo na náhradu trov konania.

II.

Odvolanie žalovaného

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote žalovaný odvolanie. Navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu v napadnutej časti tak, že žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva alebo túto podstatne znížiť z dôvodu len procesného pochybenia.

Žalovaný v dôvodoch odvolania namietal, že žalobca mal úspech len vo výroku I., teda len v jednom žalobnom bode, a to tiež len z dôvodu procesného pochybenia správneho orgánu. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané vecne správne, s čím sa stotožnil aj krajský súd, keď z celkovo v deviatich žalobných dôvodoch sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v ôsmich prípadoch a v tejto časti napadnuté rozhodnutie považoval za zákonné.

III.

Odvolanie žalobkyne

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu, čo do výroku o zamietnutí zvyšku žaloby, sa odvolala v zákonnej lehote tiež žalobkyňa. Navrhovala, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu v napadnutej časti tak, že rozhodnutie žalovaného č. C-8/2010-Telgárd z 04.03.2015 v druhej výrokovej vete II. zrušuje. Uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobkyňa v dôvodoch odvolania namietala, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesúhlasila so záverom prvostupňového súdu, podľa ktorého žalovaný bol oprávnený zamietnuť jej návrh z dôvodu, že sa necíti oprávnený posúdiť sporné skutočnosti vzťahujúce sa na vlastníctvo k predmetným pozemkom. Dôvodila, že návrh, ktorým sa domáhala priznania vlastníckeho práva k príslušným pozemkom podľa § 11 zákona č. 180/1995 Z. z., podala včas, označila skutočnosti o splnení podmienok vydržania a dokonca nad rozsah požadovaný zákonom tieto skutočnosti aj žalovanému preukázala. Tvrdila, že skutočnosti, ktoré v návrhu opisala, ako aj listiny, ktoré predložila, predstavujú jednoznačnú reťaz dôkazov, ktoré preukazujú oprávnenosť držby a nesprávnosť zápisov, z ktorých žalovaný vychádzal pri rozhodovaní.

Vytýkala súdu prvého stupňa, že listiny, ktoré v priebehu konania predložila, nesprávne vyhodnotil, nakoľko z postupnosti týchto dôkazov vyplýva dôvodnosť ňou uplatneného nároku.

Vo vzťahu k zamietavému výroku napadnutého rozhodnutia k parcelám uvedených v bodoch 3-9 žaloby tiež uviedla, že s ich posúdením zo strany prvostupňového súdu nesúhlasí. Považovala za nesprávne závery o tom, že predložené listinné dôkazy nepreukazujú ňou tvrdené skutočnosti. Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 34 správneho poriadku a v § 125 O.s.p. uviedla, že podmienku spočívajúcu vo vyžadovaní potvrdenia iba od zúčastnených osôb alebo od právnych nástupcov považuje za nezákonnú. Tvrdila, že dôkazom môže byť čokoľvek, čo môže náležite objasniť skutkový stav, pričom selektívne uplatňovanie dôkazov nie je v právnom poriadku prípustné.

Žalobkyňa za nesprávny považovala záver súdu prvého stupňa aj vo vzťahu k bodu 8 žaloby. Nesúhlasila s argumentáciou prvostupňového súdu, že nemôže uplatňovať ako dôvod nezákonnosti skutočnosť, že žalovaný iným rozhodnutím priznal vlastnícke právo tretej osobe a ona túto skutočnosť v žalobe namieta, majúc za to, že tento záver prvostupňového súdu je nálezitý a ani nemá oporu v zákone. Ďalej dôvodila, že v konaní, kde bolo priznané právo k dotknutej parcele, nebola účastníčkou konania, a preto ani nemohla namietat' a napádať rozhodnutie, ktorým bolo vlastnícke právo k dotknutej parcele priznané tretej osobe, pričom svoje právo si uplatnila v tomto konaní pri prvom úkone, ktorý jej náležal.

IV.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobkyne

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný tak, že navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu z jeho vecných a právnych záverov potvrdil a odvolanie zamietol.

V dôvodoch vyjadrenia žalovaný nesúhlasil s odvolacími námietkami žalobkyne.

V.

Konanie pred odvolacím súdom

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len S.s.p.) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutých častiach ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania oboch účastníkov konania - žalobkyne a žalovaného (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolania prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p. a s § 492 ods. 1 S.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech a odvolanie žalovaného je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu v časti napadnutej odvolaním žalobkyne, ktorým krajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. vo zvyšnej časti zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. C-8/2010-Telgárt zo dňa 4. marca 2015 vo vzťahu nepriznania vlastníctva k predmetným žiadaným pozemkom a v časti napadnutej odvolaním žalovaného, ktorým krajský súd rozhodol o náhrade trov konania.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj rozhodnutie žalovaného v napadnutej časti (nepriznania vlastníctva k pozemkom) a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe žalobkyne a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť preskúmaného rozhodnutia napadnutého žalobou.

Predmetom preskúmaného konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného č. C-8/2010-Telgárt zo dňa 4. marca 2015, ktorým žalovaný v prvej výrokovej vete podľa § 11 ods. 1, 2 v spojení s § 11a zákona č. 180/1995 Z. z. potvrdil nadobudnutie vlastníctva vydržaním v prospech žalobkyne k pozemkom v kat. úz. S. parc. č. CKN XXX, XXX/X, XXX/X dňom 01.04.1983. V druhom výroku rozhodnutia žalovaný podľa § 11 ods. 8 zákona č. 180/1995 Z. z. zamietol návrh žalobkyne na potvrdenie nadobudnutia vlastníctva vydržaním k parcelám C katastra nehnuteľností č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, k parcelám E katastra nehnuteľností č. XXX, XXX, XXX/X, XXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX, XXXX, XXX, XXX/X, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX, XXXX, XXX, XXXX, XXX/X, XXXX, XXXX/X, XXXX/X a k parcelám pozemkovej knihy č. XXX/X, XXX/X v podiele 6/36 č. XXX/X a XXX/X v podiele po 1/5, č. XXX/X v podieloch 1/20 a 1/24, č. XXX/X v podiele 10/60 a č. XXX/X v podiele 1/12 v k. ú. S..

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k rozsudku krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa veci samej a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie II. výroku napadnutého rozsudku. Odvolací súd považuje právne posúdenie preskúmanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Aby neopakoval skutočnosti účastníkom známe, na zdôraznenie skutkových a právnych záverov k veci uvádza nasledovné.

Najvyšší súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu podľa

piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným. (§ 247 ods. 2, 3 O.s.p.).

Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namietá nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v danej veci v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie, keď súdny prieskum rozhodnutia napadnutého žalobou vykonal v súlade s platnou právnou úpravou na vec sa vzťahujúcou. Odvolací súd po vykonaní súdneho prieskumu preskúmaného rozhodnutia žalovaného pri aplikácii zákonnej úpravy ustanovenej v zákone č. 180/1995 Z. z. dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, a to že žalobné námietky žalobkyne boli dôvodné len vo vzťahu k prvej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia a v ostatnej časti tohto rozhodnutia (druhý výrok, ktorým žalovaný zamietol návrh žalobkyne na potvrdenie nadobudnutia vlastníctva vydržaním k ostatným žiadaným pozemkom) neboli spôsobilé zvrátiť správnosť a zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

VI.

Právne posúdenie odvolacím súdom

Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

V zmysle čl. 1 ods. 1 prvá veta ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základnou premisou materiálneho právneho štátu prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasť okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodíť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I.ÚS 10/98“). (I.ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750).

Z uvedeného vyplýva, že pre zabezpečenie materiálneho právneho štátu je povinnosťou mocenských orgánov štátu konať a rozhodovať v súlade so zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právnymi záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

Účelom zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov je v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "konanie") zistiť dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe zostaviť a schváliť register obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len "register"). Predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou (§ 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov - ďalej len „katastrálny zákon“), ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií (§ 8 ods. 1 písm. a/ a b/ a § 78 ods. 1 katastrálneho zákona) (ďalej len "pozemok"), ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

Konanie o obnove evidencie nehnuteľností je technicky a právne zložitý proces, ktorý pozostáva z dvoch samostatných konaní, ktoré sú technicky a právne podmienené, a to z konania o zostavenie návrhu registra a z konania o schválenie registra. Komisia v konaní o zostavenie návrhu registra o obnove evidencie nehnuteľností vypracuje návrh registra na základe údajov zistených podľa § 6 ods. 1 zákona, teda z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov, pozemkovými spoločenstvami alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, štátnych archívov, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci a ďalších podkladov, pričom priebeh hraníc pozemkov v prírode sa spravidla nezisťuje. Proti tomuto návrhu je prípustné podať v zákonnej lehote námietky. Najneskoršie do uplynutia lehoty na podanie námietok majú osoby, ktorých sa toto konanie dotýka, právo podať návrh na konanie podľa § 11 zákona. Komisia ROEP posúdi dôvodnosť tohto návrhu a spolu s vlastným stanoviskom predloží návrh na rozhodnutie príslušnej správe katastra.

Podľa § 11 ods. 1 až 11 zákona č. 180/1995 Z. z. správny orgán na návrh účastníka konania (ďalej len "navrhovateľ") rozhodnutím potvrdí, že navrhovateľ nadobudol vlastníctvo k pozemku vydržaním, ak sú splnené podmienky ustanovené týmto zákonom. Účastníkom konania je aj dedič oprávneného držiteľa.

Správny orgán v rozhodnutí podľa odseku 1 uvedie deň, ktorým navrhovateľ nadobudol vlastníctvo k pozemku vydržaním.

Návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1 možno podať len na účely konania a najneskôr s podaním námietok (§ 7 ods. 2).

Návrh musí obsahovať skutočnosti o splnení podmienok vydržania ustanovených osobitným predpisom, (§ 134 OZ) pričom

a) navrhovateľ si môže započítať aj čas pred účinnosťou osobitného predpisu, (Zákon č. 509/1991 Zb., ktorým sa mení, dopĺňa a upravuje Občiansky zákonník).

b) prekážkou vydržania podľa tohto zákona nie je, ak pozemok bol v užívaní poľnohospodárskej organizácie alebo lesnej organizácie podľa skorších predpisov, alebo ak je pozemok v čase podania návrhu v nájme (§ 22 zákona č. 229/1991 Zb.).

Navrhovateľ pripojí k návrhu dôkazy, ktoré má k dispozícii, alebo označí iné dôkazy, ktoré sú mu známe.

Komisia posúdi návrh rovnako, ako ustanovuje § 7 ods. 3; so svojím stanoviskom a s priloženými dôkazmi predloží návrhy správneho orgánu na rozhodnutie.

Pri rozhodovaní podľa odseku 1 sa nepoužijú ustanovenia osobitného predpisu (§ 16 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov).

Správny orgán zamietne návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1, ak

a) nie sú splnené podmienky na nadobudnutie vlastníctva vydržaním podľa tohto zákona,

b) si vlastnícke právo k pozemku uplatnila v tomto konaní aj iná osoba alebo ak vlastnícke právo k pozemku je predmetom konania podľa osobitného predpisu (Napríklad § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku, § 9 zákona č. 229/1991 Zb.).

Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 nemožno podať opravný prostriedok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa osobitného predpisu. (§ 247 až 250k Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie podľa odseku 8 je konečné. Tým nie je dotknuté právo navrhovateľa domáhať sa určenia vlastníctva na súde podľa osobitného predpisu (§ 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku).

Nadobudnutie vlastníctva vydržaním na základe rozhodnutia vydaného podľa odseku 1 sa zapíše do registra. Tým nie je dotknuté právo iných osôb domáhať sa určenia vlastníctva na súde.

V citovanej právnej norme ustanovenej v § 11 zákona zákonodarca zveruje do právomoci správe katastra rozhodovať o potvrdení vlastníckeho práva navrhovateľa titulom vydržania, pričom v tejto právnej norme ustanovuje podmienky a postup správneho orgánu v konaní o návrhu oprávnenej osoby, z ktorých vyplýva, že povinnosťou správneho orgánu je posudzovať splnenie zákonných podmienok vydržania v súlade s § 134 OZ.

Podľa § 134 ods. 1 až 4 OZ oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125). Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

Podľa § 130 ods. 1 OZ, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa názoru odvolacieho súdu, zhodne s názorom súdu prvého stupňa, žalovaný správny orgán v preskúmvanej veci v napadnutej časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu žalobkyne na potvrdenie jej vlastníctva k žiadaným pozemkom vydržaním postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci správne zistil skutkový stav a zo skutkových okolností vyvodil správny právny záver, a preto jeho rozhodnutie v napadnutej časti je skutkovo a právne správne. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ v II. výroku rozsudku rozhodol tak, že vo zvyšnej časti žalobu zamietá podľa § 250j ods. 1 O.s.p..

Zákonodarca zveril správe katastra ako orgánu výkonnej moci v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim zákonné oprávnenie potvrdiť žiadateľovi vlastníctvo k pozemkom nadobudnuté vydržaním na základe dôkazov ním predložených alebo vykonaním dôkazov ním navrhnutých, ak tieto spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti potvrdzujú, že navrhovateľ vlastníctvo k žiadaným nehnuteľnostiam nadobudol vydržaním v súlade so zákonnou úpravou Občianskeho zákonníka v spojení so zákonnou úpravou ustanovenou v zákone č. 180/1995 Z.z..

Vychádzajúc z účelu uvedeného zákona a zákonnej úpravy ustanovenej v §§ 11 a nasl. tohoto zákona správa katastra nemá zákonné zmocnenie na konanie o určenie vlastníctva k pozemkom, ak v konaní podľa §§ 11 a nasl., nastanú sporné skutočnosti o vlastníctvo k žiadaným pozemkom, ku ktorým sa navrhovateľ ako žiadateľ domáha potvrdiť nadobudnutie vlastníctva vydržaním. Pokiaľ však v konaní o obnove evidencie pozemkov v zmysle § 11 a nasl. zákona č. 180/1995 Z. z. vzniknú pochybnosti vo vzťahu k vlastníctvu k pozemku, ku ktorému žiadateľ žiada potvrdiť vlastníctvo vydržaním, zákonodarca, pamätajúc na takúto možnosť sporného vlastníctva k pozemkom, v zákonnej úprave ustanovenej v § 11 ods. 10 zákona č. 180/1995 Z.z. poučuje žiadateľa o jeho práve domáhať sa určenia vlastníctva určovacou žalobou v zmysle § 80 Občianskeho zákonníka na súde v občianskoprávnom konaní.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku náležite odôvodnil vecnú správnosť a zákonnosť rozhodnutia žalovaného v II. výroku, ktorým žalovaný zamietol návrh žalobkyne - navrhovateľky, na potvrdenie vlastníctva k žiadaným pozemkom vydržaním, uvádzajúc aj podrobné dôvody brániace potvrdiť vlastníctvo k jednotlivým pozemkom, s ktorou konštatáciou prvostupňového súdu sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu, a preto ju neopakuje a súčasne na ňu poukazuje.

Z dôvodov uvedených vyššie odvolací súd nemohol prisvedčiť tvrdeniam žalobkyne uvedených v jej odvolaní, že súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného vec nesprávne právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Prvostupňový súd sa vecou náležite zaoberal, súdny prieskum napadnutého rozhodnutia žalovaného vykonal v súlade so zákonnou úpravou ustanovenou v zákone č. 180/1995 Z.z. a pri správnej aplikácii zákonnej úpravy ustanovenej v §§ 11 a nasl. uvedeného zákona v súlade s účelom tohto zákona dospel k

správnemu záveru o zákonnosti rozhodnutia žalovaného v jeho II. výroku, s ktorým sa stotožnil aj súd odvolací. Súd prvého stupňa tiež správne žalobkyňu poučil o jej práve domáhať sa určenia vlastníctva k žiadaným pozemkom na súde určovacou žalobou v občianskoprávnom konaní.

Odvolací súd nemohol súhlasiť ani s názorom žalobkyne, že pokiaľ si splnila zákonné podmienky na potvrdenie vlastníctva k žiadaným pozemkom vydržaním, keď návrh podala včas, predložila listinné dôkazy a súčasne navrhla také dôkazy, ktoré v reťazci ich vykonania potvrdzujú nadobudnutie jej vlastníctva vydržaním, bolo povinnosťou žalovaného jej návrhu vyhovieť. V danej súvislosti odvolací súd opätovne dáva žalobkyni do pozornosti vyššie uvedené, že zákonodarca v zákonnej úprave ustanovenej v §§ 11 a nasl. zákona č. 180/1995 Z.z. v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim, nepriznáva správe katastra ako orgánu verejnej správy zákonné zmocnenie na konanie o určenie vlastníctva k pozemkom v prípade, ak v správnom konaní vyvstanú sporné skutočnosti o vlastníctve k žiadaným pozemkom, toto oprávnenie zveruje zákonodarca len súdu v občiansko právnom konaní.

Z dôvodov uvedených vyššie odvolací súd námietky žalobkyne vznesené v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vyhodnotil ako nedôvodné, majúce za následok nevyhovenie jej odvolacieho návrhu. Pokiaľ súd prvého stupňa rozsudkom v napadnutej časti žalobu vo zvyšnej časti zamietol, odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v tejto napadnutej časti podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2 a s § 492 ods. 2 S.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

Rozsudok súdu prvého stupňa v prvom výroku, ktorým prvostupňový súd rozhodnutie žalovaného č. C-8/2010-Telgárt zo dňa 4. marca 2015 v prvej výrokovej vete zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p., odvolaním účastníkov tohto konania nebol napadnutý, a preto v tejto časti rozsudok prvostupňového súdu nadobudol právoplatnosť.

Za dôvodné odvolací súd považoval odvolanie žalovaného, ktorým žiadal posúdiť zákonnosť rozsudku súdu prvého stupňa v časti náhrady trov konania.

Krajský súd v napadnutom rozsudku o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal náhradu trov konania v celosti. V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa konštatoval, že o trovách konania rozhodol podľa § 250k O.s.p. tak, že žalobkyni, ktorá bola v konaní sčasti úspešná, priznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd svoju úvahu a právny záver, na základe ktorého žalobkyni priznal náhradu trov konania však nijak nezodôvodnil, majúce za následok nepreskúmateľnosť rozsudku prvostupňového súdu v časti náhrady trov konania. Skutkové zistenia vyplývajúce zo spisu krajského súdu a z administratívneho spisu pritom potvrdzujú, že krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného v časti I. výroku z dôvodu procesného pochybenia, keď žalovaný potvrdil vlastníctvo k pozemkom v prospech žalobkyne, ku ktorým bolo právoplatne rozhodnuté a zamietol žalobu vo zvyšku, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia II. výroku napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný zamietol jej návrh na potvrdenie vlastníctva vydržaním k ostatným žiadaným pozemkom. Krajský súd považoval rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v tejto II. časti za zákonné a žalobné dôvody, ktorými žalobkyňa namietala nezákonnosť II. výroku napadnutého správneho rozhodnutia, vyhodnotil ako nerelevantné pre zrušenie rozhodnutia žalovaného v napadnutej časti II. výroku.

Pokiaľ krajský súd náležite neodôvodnil, z akých dôvodov posúdil čiastočný úspech žalobkyne, podmieňujúci jej nárok na náhradu trov konania v celosti, je to dôvod na zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti náhrady trov konania pre jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania podľa 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 a s § 492 ods. 2 S.s.p. zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou krajského súdu bude opätovne posúdiť nárok žalobkyne na náhradu trov konania a o náhrade trov konania opätovne rozhodnúť a v odôvodnení rozhodnutia svoj právny záver náležite odôvodniť, ako aj svoju právnu úvahu, na základe ktorej k nemu dospeje. Súčasne krajský súd rozhodne aj o náhrade trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.).

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.